

Veel gestelde vragen Wet waardeoverdracht klein pensioen

(versiedatum 23 mei 2019)

(Nieuw ten opzichte van de vorige versie zijn de vragen met nummers 7, 11, 14 en 16)

Automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen

1. Als een pensioenuitvoerder geen gebruik maak van het recht op automatische waardeoverdracht, moet deze dan wel inkomende waardeoverdrachten accepteren?

Ja. Alleen overdragende pensioenuitvoerders hebben de keuze of ze gebruik willen maken van het recht om uitgaande waardeoverdrachten te plegen. Een ontvangende pensioenuitvoerder heeft geen keuze, maar een plicht om de binnenkomende waardes te accepteren en om te zetten in aanspraken voor de deelnemer.

2. Kan een klein prepensioen of tijdelijk ouderdomspensioen ook automatisch worden overgedragen?

De hoogte van het ouderdomspensioen is bepalend voor de vraag of er een automatische waardeoverdracht plaatsvindt. Voor de beoordeling van de hoogte van het ouderdomspensioen mag een tijdelijk ouderdomspensioen of prepensioen buiten beschouwing blijven¹. Als het ouderdomspensioen in aanmerking komt voor automatische waardeoverdracht, dan mogen alle bijbehorende aanspraken ook mee worden overgedragen. Dat geldt dan ook voor het bijbehorende tijdelijke ouderdomspensioen of prepensioen. Als een ouderdomspensioen boven de afkoopgrens ligt en dus niet in aanmerking komt voor automatische waardeoverdracht, en een tijdelijk ouderdomspensioen of prepensioen wel onder de afkoopgrens ligt, is het niet wenselijk dat alleen dat tijdelijke ouderdomspensioen of prepensioen automatisch wordt overgedragen.

3. Wat gebeurt er bij een automatische waardeoverdracht met een bijbehorend (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen?

Als een klein ouderdomspensioen automatisch wordt overgedragen, dan worden ook de bijbehorende aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen (mits deze aanspraken een waarde hebben) mee overgedragen. Een bijzonder partnerpensioen wordt niet overgedragen.

¹ Dit is in lijn met het standpunt van DNB ten aanzien van afkoop.

4. Nettopensioen kan niet automatisch worden overgedragen. Is afkoop van een klein nettopensioen nog wel mogelijk?

Nee, tussentijdse afkoop van een klein nettopensioen is vanaf 1 januari 2019 niet meer mogelijk. Bij de evaluatie van de wet zal worden gezien of automatische waardeoverdracht van nettopensioen mogelijk wordt.

5. Naar welke pensioenuitvoerder moet de overdrachtswaarde worden overgemaakt als Pensioenregister aangeeft dat een deelnemer bij verschillende pensioenuitvoerders actief opbouwt?

Als een deelnemer gelijktijdig bij meerdere pensioenuitvoerders actief is, dan is het aan de overdragende pensioenuitvoerder om te bepalen naar welke pensioenuitvoerder de overdracht plaatsvindt. Dit is een vrije keuze. Als er verschillen zitten in de hoogte van de dekkingsgraad van de potentiële ontvangende pensioenuitvoerders dan is het advies om te kiezen voor de pensioenuitvoerder met de hoogste dekkingsgraad.

6. Voldoet het proces van automatische waardeoverdracht aan de eisen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)?

Ja, het proces is getoetst aan de AVG en voldoet aan deze normen.

7. Hoe belangrijk is het dat het betalingskenmerk bij de overboeking van de overdrachtswaarde precies volgens de voorgeschreven procedure wordt opgesteld?

Voor een goede werking van het automatische proces van waardeoverdracht is het uitermate belangrijk dat alle pensioenuitvoerders het betalingskenmerk op dezelfde wijze opnemen in de overboeking van de overdrachtswaarde. Veel pensioenuitvoerders hebben dit proces namelijk geautomatiseerd. Alleen als iedereen dezelfde manier van noteren toepast, gaat de automatische verwerking goed. Een aantal zaken is daarbij van essentieel belang:

- Voeg nooit meer kenmerken toe dan alleen de <geboortedatum> en het <klantherkeningsnummer>.
- Scheidt de geboortedatum en het klantherkeningsnummer altijd door een <komma>.
- Zorg ervoor dat er na de <komma> geen <spatie> wordt toegevoegd.
- Geef de geboortedatum altijd weer als <DDMMEEJJ>. Dus als de geboortedatum is 9 september 1967 geef je die weer als 09091967.
- Het klantherkeningsnummer mag bestaan uit cijfers, letters en/of (bijzondere) leestekens en kan maximaal 30 posities beslaan.

Voorbeeld

Voor een deelnemer met geboortedatum 2 augustus 1996 en een klantherkenningsnummer S345690000-02 wordt de omschrijving bij de overboeking als volgt weergegeven:

02081996,S345690000-02

Dus: <DDMMEEJJ><komma><klantherkenningsnummer>

NB: Ook voor de uitvoerders die handmatig de overboekingen verwerken is het van belang dat zij bovenstaande richtlijnen opvolgen.

9. Sommige pensioenuitvoerders hanteerden voor afkoop een lagere grens. Mag dat ook voor de automatische waardeoverdracht?

Nee, in verband met transparantie voor de deelnemers is er gekozen voor een eenduidige grens voor automatische waardeoverdrachten, die voor alle deelnemers en bij alle pensioenuitvoerders hetzelfde is.

10. Kan automatische waardeoverdracht ook plaatsvinden naar een buitenlandse pensioenuitvoerder?

Nee, er kan alleen overdracht plaatsvinden naar pensioenuitvoerders die zijn aangesloten bij Pensioenregister.

11. Het servicedocument stelt dat echtscheidingen eerst verwerkt moeten worden, alvorens er automatische waardeoverdracht kan plaatsvinden. Geldt dit ook als de pensioenuitvoerder niet via de basisregistratie personen kan vaststellen of er sprake is van een scheiding?

Alleen in die gevallen waarbij de pensioenuitvoerder een scheidingsmelding heeft gekregen via de basisregistratie personen of rechtstreeks van de gewezen deelnemer, geldt het uitgangspunt dat de scheiding eerst moet zijn verwerkt, alvorens er automatische waardeoverdracht kan plaatsvinden. Als die melding niet is ontvangen, bijvoorbeeld omdat de gewezen deelnemer in het buitenland woonachtig is, of omdat het gaat om beëindiging van de samenleving bij samenwonende partners, heeft de pensioenuitvoerder geen eigen onderzoeksplicht.

12. Geldt het recht op individuele waardeoverdracht nog wel voor kleine aanspraken die in 2018 zijn ontstaan?

De automatische waardeoverdrachten gaan pas van start in 2019. Dan treedt ook artikel 71 Pensioenwet in werking, waarin is bepaald dat een automatische waardeoverdracht voorrang heeft boven een individuele waardeoverdracht. Dit betekent dat verzoeken tot individuele waardeoverdracht die in 2018 binnenkomen nog gewoon moeten worden afgehandeld als een individuele waardeoverdracht. Voor gewezen deelnemers van pensioenuitvoerders die geen gebruik maken van het recht op automatische waardeoverdracht blijft het recht op individuele waardeoverdracht sowieso bestaan.

13. Als een deelnemer na 1 januari 2019 bij de ontvangende pensioenuitvoerder een verzoek doet tot individuele waardeoverdracht en de ontvangende pensioenuitvoerder meldt zich bij de overdragende uitvoerder, dan kan deze melden dat er sprake is van een kleine pensioenaanspraak en dat er gebruik wordt gemaakt van het recht op automatische waardeoverdracht. De ontvangende pensioenuitvoerder informeert de deelnemer, dat de overdracht zal plaatsvinden door middel van een automatische waardeoverdracht. Geldt er een wettelijke termijn waarbinnen de ontvangende pensioenuitvoerder de deelnemer moet informeren?

Nee, hiervoor geldt geen wettelijke termijn. Het ligt echter voor de hand dat de ontvangende pensioenuitvoerder de deelnemer direct informeert nadat de oude pensioenuitvoerder heeft gemeld dat deze de waarde automatisch zal overdragen.

14. Hoe gaan we om met het uitlooprisico bij ziekte, als na de automatische waardeoverdracht blijkt dat de overdragende pensioenuitvoerder gehouden is het uitlooprisico te dekken voor de betreffende deelnemer?

De automatische waardeoverdracht wordt in dat geval niet teruggedraaid. Indien de betreffende persoon nog deelnemer was bij de oude pensioenuitvoerder op het moment van zijn eerste ziekte dag dan behoudt de betreffende persoon dekking bij de oude pensioenuitvoerder (indien het pensioenreglement bij de oude uitvoerder hierin voorziet). De oude pensioenuitvoerder dient dan wel de deelnemer opnieuw op te voeren in de deelnemersadministratie.

15. Wanneer publiceert Pensioenregister de specificaties voor de uitbreiding van de opvraagdienst tussen Pensioenregister en de pensioenuitvoerders, die nodig is voor de gegevensuitwisseling voor de automatische waardeoverdrachten?

Pensioenregister heeft de specificaties voor deze aanpassing in juli 2018 bekend gemaakt aan de pensioenuitvoerders. De pensioenuitvoerders hebben tot 1 augustus 2019 de tijd om de opvraagdienst gereed te maken voor de automatische waardeoverdrachten. De contactgegevens van de technische servicedesk van SPR zijn:

- telefoon: 088 0113113
- e-mail: servicedesk@stichtingpensioenregister.nl

16. Een deelnemer bouwt pensioen op bij pensioenuitvoerder A. Hij/zij beëindigt zijn dienstverband en heeft een klein pensioen opgebouwd. Kan dit kleine pensioen automatisch worden overgedragen naar pensioenuitvoerder B, waar hij/zij pensioen opbouwt via premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid of vrijwillige voortzetting? Ofwel, moet pensioenuitvoerder B aan Pensioenregister doorgeven dat de gewezen deelnemer van pensioenuitvoerder A pensioen bij hem opbouwt?

Het antwoord op deze vraag is afhankelijk van het soort uitvoerder.

Pensioenfondsen melden:

- deelnemers die premievrije opbouw hebben wegens arbeidsongeschiktheid; en

– deelnemers die vrijwillig voortzetten,
aan bij Pensioenregister als zijnde een actieve deelnemer die beschikbaar is voor het ontvangen van een waardeoverdracht.

Verzekeraars melden deelnemers die alleen premievrije opbouw hebben wegens arbeidsongeschiktheid aan bij Pensioenregister als zijnde niet-actief en niet beschikbaar voor het ontvangen van een waardeoverdracht.

Reden voor dit onderscheid is dat eventuele bijbetalingsverplichtingen in geval van arbeidsongeschikte deelnemers niet meer in rekening kunnen worden gebracht bij de werkgever. Die heeft namelijk geen band meer met de arbeidsongeschikte deelnemer. Dat zou betekenen dat de bijbetaling voor rekening van de verzekeraar komt. En dat is niet wenselijk en ook niet in lijn met de regels rondom waardeoverdracht.

Vrijwillige voortzetting bieden de verzekeraars niet aan.

Afkoop van kleine pensioenen

17. Mogen kleine pensioenen die in 2017 zijn ontstaan nog eenzijdig worden afgekocht?

Op grond van de huidige wettekst kunnen deze kleine pensioenen alleen met instemming worden afgekocht. Omdat een aanpassing van de uitvoeringspraktijk voor dat laatste jaar niet wenselijk is, wordt in de Verzamelwet pensioenen 2019 voorgesteld dat de kleine pensioenen die in 2017 zijn ontstaan gewoon 2 jaar na einde deelneming gedurende zes maanden nog eenzijdig mogen worden afgekocht.

18. Mogen kleine pensioenen ontstaan voor 1 januari 2018 nog met instemming worden afgekocht?

Ja, voor kleine pensioenen die zijn ontstaan voor 1 januari 2018 geldt, dat tussentijdse afkoop na het verstrijken van de termijn van 2 jaar en zes maanden na einde deelneming mogelijk blijft, mits de deelnemer daarmee instemt (als het kleine pensioen is ontstaan na 1 januari 2007) of mits de deelnemer daartegen geen bezwaar heeft geuit (als het kleine pensioen is ontstaan voor 1 januari 2007)².

19. Mogen kleine pensioenen die na 1 januari 2018 zijn ontstaan wel met instemming worden afgekocht?

Voor deze kleine pensioenen geldt dat tussentijdse afkoop in beginsel niet mogelijk is, ook niet met instemming. Afkoop met instemming is nog wel mogelijk op de pensioeningangsdatum en na 5 mislukte pogingen tot automatische waardeoverdracht³.

² Artikel 66 lid 2 sub b Pensioenwet / artikel 78 lid 2 sub b Wet verplichte beroepspensioenregeling

³ Artikel 66 lid 2 sub c Pensioenwet / artikel 78 lid 2 sub c Wet verplichte beroepspensioenregeling

20. Waarom mag er na 5 mislukte pogingen tot automatische waardeoverdracht niet eenzijdig worden afgekocht?

In de wet is gekozen voor afkoop met instemming na 5 mislukte pogingen tot automatische waardeoverdracht. Bij de evaluatie van de wet kan worden bekeken of het wenselijk is dit te veranderen in een eenzijdige afkoopmogelijkheid voor de pensioenuitvoerders.

Laten vervallen van hele kleine pensioenen

21. Wordt de grens van 2 euro jaarlijks aangepast?

Nee, dit is een vaste grens, die niet zal worden geïndexeerd.

22. In de Wet waardeoverdracht klein pensioen⁴ is geregeld dat het vervallen van hele kleine pensioenaanspraken niet van toepassing is als de deelnemer verhuist naar een andere lidstaat en hij de pensioenuitvoerder daarover bij beëindiging van de deelneming heeft geïnformeerd. Mag van de deelnemer verwacht worden dat hij de pensioenuitvoerder persoonlijk informeert over de verhuizing of is het ook voldoende als de deelnemer de verhuizing meldt via de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI)?

De pensioenuitvoerder mag verwachten dat de deelnemer de verhuizing persoonlijk aan de pensioenuitvoerder meldt bij beëindiging van de deelneming. Als die melding op een later moment of via een andere weg bij de pensioenuitvoerder binnenkomt en het hele kleine pensioen is al vervallen, dan hoeft dit niet weer te herleven.

23. Heeft een deelnemer in 2018 nog een recht op individuele waardeoverdracht van het hele kleine pensioen?

Ja, zolang het hele kleine pensioen nog niet is vervallen, staat het de deelnemer vrij een verzoek tot individuele waardeoverdracht te doen.

24. Als een deelnemer in 2018 een verzoek doet tot individuele waardeoverdracht van een heel klein pensioen, mag de pensioenuitvoerder dan ook kiezen voor automatische waardeoverdracht in 2019 van dit hele kleine pensioen om de kosten van een offertetraject te besparen?

Ja, dit is toegestaan. In het kader van de opschooncampagne voor de hele kleine pensioenen hebben wij deze werkwijze afgestemd met Ministerie van SZW en DNB.

25. Als een deelnemer met een heel klein pensioen in 2018 een verzoek doet tot afkoop van het hele kleine pensioen, om te voorkomen dat dit vervalt, moet de pensioenuitvoerder daar dan aan meewerken, ook als deze geen afkoopbeleid heeft?

Nee, dat is niet verplicht, maar het mag wel. Advies is echter om hier wel aan mee te werken. Alternatief is om het hele kleine pensioen (automatisch) over te dragen naar de pensioenuitvoerder waar de betrokkene nu pensioen opbouwt. Het is in ieder geval niet

⁴ Artikel 55 lid 6 Pensioenwet / artikel 66 lid 6 Wet verplichte beroepspensioenregeling

wenselijk het hele kleine pensioen toch te laten vervallen, als een deelnemer zich expliciet heeft gemeld. Dat is schadelijk voor de reputatie van de sector.

26. Als een deelnemer een heel klein pensioen heeft dat is ontstaan tussen 1 januari 2017 en 1 januari 2019 mag afkoop dan pas plaatsvinden 2 jaar na einde deelneming?

Nee, wij hebben met de Ministeries van SZW en Financiën en met DNB afgestemd dat in deze uitzonderlijke situatie van deze wettelijke regel mag worden afgeweken. Na 1 januari 2019 zouden de hele kleine aanspraken immers mogen vervallen. Om dat te voorkomen kunnen pensioenuitvoerders meewerken aan afkoop. Het kan dan praktisch zijn als al die afkoopverzoeken tegelijkertijd aan het eind van 2018 of begin van 2019 kunnen worden afgehandeld. Dit zal ook wettelijk worden geregeld in de Verzamelwet pensioenen 2019.

27. Mag de pensioenuitvoerder er ook voor kiezen de hele kleine pensioenen, die ontstaan vanaf 1 januari 2019, niet te laten vervallen?

Nee, omdat de wet bepaalt dat deze hele kleine pensioenen van rechtswege vervallen is er geen mogelijkheid voor de pensioenuitvoerder om daarvan af te wijken. Afwijking is daarnaast ook ongewenst omdat een eenduidige sectorbrede lijn bijdraagt aan duidelijkheid voor deelnemers.